

Lausuntopyyntö luonnoksesta vesihuoltolain uudeksi 4 c §:ksi

TEKNLTK § 12
232/11.00.00/2024

Valmistelija Tekninen johtaja Ossi Laakso

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskeväksi vesihuoltolain 4 c §:ksi. Ehdotetulla pykälällä toimeenpantaisiin eduskunnan ”Vesi on meidän” -päätöstä (EK 26/2021 vp - KAA 2/2020 vp) kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilymisestä kuntien omistuksessa ja määräysvallassa.

Tausta

Hallituksen esitysluonnos vesihuoltolain muuttamiseksi oli lausuntokierroksella 1.7.-30.9.2024. Lausunnoilla ollut esitysluonnos oli virkakunnan ja keskeisten sidosryhmien muodostaman lakityöryhmän valmisteleva esitys. Esityksestä annettiin yli 130 lausuntoa. Maa- ja metsätalousministeriö kiittää annetuista lausunnoista.

”Vesi on meidän” -eduskunnan päätökseen perustuva kunnan vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskeva pykäläehdotus (esitysluonnoksen 4 c §) sai ensimmäisellä lausuntokierroksella runsaasti lausuntopalautetta. Lausuntopalautteen ja lausuntokierroksen päättymisen jälkeen tilattujen perustuslaillisten selvitysten pohjalta maa- ja metsätalousministeriö esittää kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaan 4 c §:ään merkittävää muutosta, jonka vuoksi kyseinen pykäläluonnos laitetaan uudelle lyhyelle lausuntokierrokselle.

Ensimmäisellä lausuntokierroksella (1.7.-30.9.2024) ollut lakityöryhmän valmisteleva pykäläluonnos edellytti kunnilta määräysvallan säilyttämistä vesihuoltolaitoksiin. Ratkaisu olisi siten mahdollistanut kunnille vesihuoltoon kohdistuvasta omistuksesta osittaisen luopumisen. Ratkaisuehdotusta ehdotetaan tiukennettavaksi siten, että jatkossa kunnat eivät saisi myydä tai muutoin luovuttaa vesihuoltoon kohdistuvaa omistustaan ollenkaan.

Muilta osin vesihuoltolain muuttamista koskevan hallituksen esitysluonnoksen valmistelu jatkuu normaalisti, ja ensimmäisellä lausuntokierroksella annettu lausuntopalaute huomioidaan esityksen jatkovalmistelussa. Maa- ja metsätalousministeriö toivoo tällä lausuntokierroksella lausuntopalautetta ainoastaan lausunnoilla olevasta pykäläluonnoksesta ja sen perusteluista.

Tavoitteet

Pykäläluonnoksen tavoitteena on varmistaa eduskunnan päätöksen EK 26/2021 vp edellyttämällä tavalla julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja

määräysvallassa, joka säilyttää kunnalla itsämääräämisoikeuden vesihuolto-omaisuuden järjestämiseen, toimittamiseen, käsittelyyn, huoltoon, hinnoitteluun jne. kuntalaisten parhaaksi .

Esittelijä

Tekninen johtaja Ossi Laakso

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta lausuu Maa- ja metsätalousministeriölle kannattavansa hallituksen esitystä siitä, että vesihuoltolaitosten myyntiä ei sallittaisi edes osittain kunnan ulkopuolisille tahoille, vaan ne tulee säilyttää kaupunkien ja kuntien omaisuutena. Oulaisten kaupungin viemärlaitoksen johtaja antaa lausunnon 6.2.2025 - mennessä.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.